

DIE EDELE ORDE VAN DEN MOUTSTOCK

*3 Maandelijks tijdschrift over de Hoegaarden en de
Hoegaardse Biergilde en zijn activiteiten
Jaargang 4 – januari-februari-maart 2021*

Inhoud

- 1 Gelukkig Nieuwjaar**
- 2 Coronasubsidies voor Hoegaardse verenigingen**
- 3 Dorpsgids vindt oudste afbeelding van Hoegaarden
en zo bewijs dat verdwenen kerk ronde torens had**
- 4 Opmerkelijk gevolg van de coronamaatregelen:
AB InBev-bier van het vat plots maanden langer goed**
- 5 Cafébaas Toets staat voor de klas**
- 6 Vijftig jaar geleden: Fernand Huts leidt de samenzang**
- 7 Boek over Pierre Celis wordt voorgesteld in de Celis Brewery**
- 8 15 jaar geleden namen 3.000 mensen deel aan 'Stille Optocht'
voor het behoud van Hoegaarden**
- 9 Wie wint de bierverkiezingen: Autchard of Genieke 107?**

Verantwoordelijke
uitgever
Jan Van Dender



De Hoegaardse Biergilde “Die Edele Orde van den Moutstock” wenst al zijn leden, familie en sympathisanten en Gelukkig Nieuwjaar, een goed en gezond 2021.

Niet alleen hopen we, maar zijn we er zeker van, dat 2021 anders zal zijn dan 2020 en dat alle activiteiten, die opgeschort waren, terug zullen plaatsvinden.

Onze Hoge Raad zal binnenkort de koppen bijeensteken om de plannen van 2021 bekend te maken.

Wij proberen u langs deze weg toch wat nieuws mee te geven over het Hoegaards bier en zijn gemeente, dit dank zij diverse bronnen die wij mogen gebruiken om ons 3 maandelijks boekje uit te brengen. Meer nieuws over de Gilde zal u dan ook kunnen volgen in de volgende editie.

Wij houden jullie alleszins op de hoogte

Veel groeten
De Hoegaardse Biergilde



<http://users.belgacom.net/hoegaardsebiorgilde>



Coronasubsidies voor Hoegaardse verenigingen

Christian Hennuy 15-10-20

Al in juni werd een voorstel gedaan om de subsidiëring voor de verenigingen in Hoegaarden te verdubbelen. Dit werd positief onthaald door de verschillende adviesraden en de coronasubsidies werden nu door de voltallige gemeenteraad goedgekeurd.



Het ging om de verdeling van 83.022,30 euro uit de noodfondsen voor cultuur, jeugd, sport, media en de lokale besturen, en met betrekking tot de armoedebestrijding naar aanleiding van de COVID-19 pandemie. In de oorspronkelijke verdeling was 4000 euro voorzien voor de organisatie van Spring in 't Park, maar toen die activiteit wegviel werd dit vervangen door 4863,32 euro voor desinfecteerzuilen en hygiënepakketten voor de plaatselijk zomerkampen, de aankoop van alcoholgel en extra hygiënepakketten voor seniorenverenigingen en voor de scholen.

Er gaat dus 50.500 euro naar de verdubbeling van de subsidies van alle verenigingen aangesloten bij een raad. Verder ging nog 2380 euro naar extra busvervoer voor jeugdkampen en 2000 euro voor extra bubbels in de kinderopvang.

Er werd nog 23.768,01 euro voorzien voor andere aankopen als 100 nadarhekken, 15 tafels met kar, 100 stoelen met karren, schermen voor de sporthal, een compact mobiel podium, acht losse podiumelementen en twaalf hygiënepakketten voor de plaatselijke zomerkampen.



Dorpsgids vindt oudste afbeelding van Hoegaarden en zo bewijs dat verdwenen kerk ronde torens had

Christian Hennuy 01-11-20



Zicht op Hoegaarden getekend door Valentijn Klotz (Valentinus Clotz) in 1674.

Koen Costens, een actieve dorpsgids, stuitte op waarschijnlijk de oudste afbeelding van Hoegaarden. Ze dateert van 1674 en toont een panorama van Hoegaarden, getekend door Valentijn Klotz . “Als we het zicht op Hoegaarden onder de loep nemen dan valt vooral de grote kerk op. Dit is de kerk die er stond voor de huidige Sint-Gorgonius kerk. We weten dat ze twee torens had waarvan er één was ingestort in 1605. De tekeningen van Valentijn Klotz worden als vrij accuraat en natuurgetrouw beschouwd”, aldus Costens.

Valentijn Klotz was een gerenommeerd Nederlands tekenaar, ingenieur en architect, die werd geboren in Maastricht in rond 1650 en stierf in Den Haag in 1721. Hij reisde tussen 1674 en 1676 regelmatig mee met veldtochten van Willem III door de Zuidelijke Nederlanden. In mei 1674 vertoefde hij in Mechelen, op 23 juli 1674 in Hoegaarden, en op 8 augustus van dat jaar in Nijvel. We kunnen stellen dat hij met zekerheid in de streek heeft rond gezworven. Aangezien hij zeer accuraat was kan men er vrij zeker van zijn dat het zicht op Hoegaarden dat hij tekende overeenkomt met het tijdstip. Koen Costens publiceerde zijn onderzoek via Hoegaards Erfgoed vzw.



Ronde toren

“We weten dat de kerk twee torens had, waarvan er één was ingestort in 1605. Vermits de oriëntatie van de toenmalige kerk dezelfde was als de huidige, lijkt het een zicht op het dorp vanuit Elst. Er waren tot op heden geen afbeeldingen van de toenmalige kerk en men wist ook niet of de torens vierkant of rond waren. Er werd in 1959 door Raymond Lemaire, die actief was bij verschillende kerkrestauraties, een schets gemaakt van hoe de kerk er mogelijk had uitgezien. Later maakte Clement Peeters een maquette, die in de huidige kerk tentoongesteld wordt, beide met vierkante torens. We hebben de tekening van Valentijn Klotz uitvergroot en kwamen tot de vaststelling dat de kerk inderdaad in verval was. De linker toren ontbreekt en de midden toren lijkt een ruïne, zonder dak. Maar de rechter toren staat nog en is rond.”



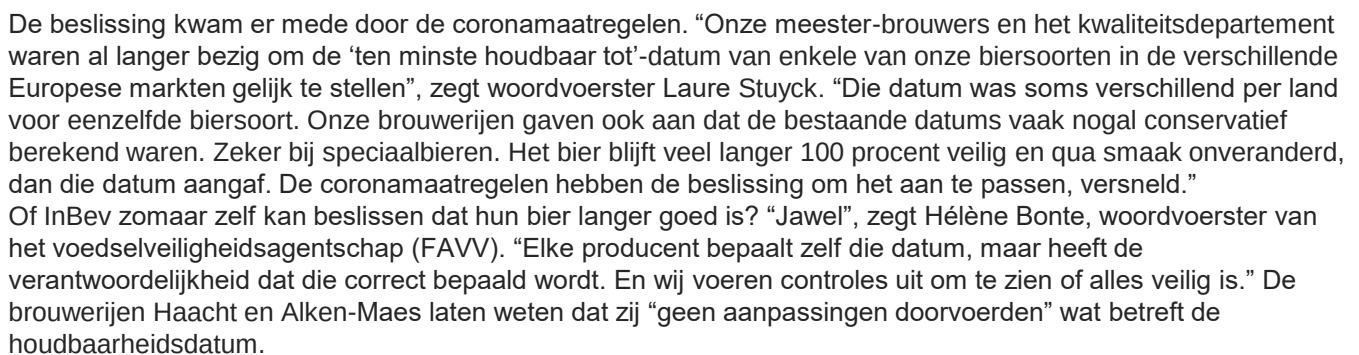
Brede dwarsbeuk

“Bovendien kunnen we vaststellen dat er een vrij brede dwarsbeuk aanwezig is en dat het dak van het koor hoger is dan de middenbeuk. Gebaseerd op deze tekening en op afbeeldingen van andere Romeanse kerken ben ik zo vrij geweest om een eigen impressie te schetsen van hoe de kerk van Hoegaarden er mogelijk uitzag in 1600, vóór het verval. Details zoals vensters en deuren zijn niet zichtbaar door een boom en misschien het Kapittelhuis. Die werden toegevoegd door mijzelf. Ze zijn uiteraard geen correcte weergave van het origineel. Ook is niet duidelijk of het kleine torentje tegen de dwarsbeuk, rond of vierkant was”, besluit Koen Costens



19/11/20

Bier van het vat is plots langer goed. AB InBev heeft Jupiler, Stella, Leffe, Hoegaarden Wit en Kwak op vat namelijk een langere houdbaarheidsdatum gegeven. Bij pils ging het van zes maanden naar negen, bij de speciaalbieren zelfs van zes maanden naar een jaar.





Toets in zijn café Den Venetiaen © Christian Hennuy

Cafébaas Toets staat voor de klas

Toets Thielemans is een bekendheid in de caféwereld, zowel in het Leuvense als in Hoegaarden. Hij was jarenlang de uitbater van Den Deugniet in Haasrode, en nu al meer dan vijf jaar van Den Venetiaen in Hoegaarden. Tot aan de kerstvakantie vinden we de 53-jarige Paul 'Toets' Thielemans, die zijn bijnaam 'Toets' kreeg naar de grote muzikant Toots Thielemans zijn naamgenoot, terug voor de klas in het zesde leerjaar van de gemeentelijke basisschool De Letterboom van Ottenburg.

Toets is ondertussen een bekende figuur geworden in Hoegaarden en hij woont er ook, maar uiteraard heeft hij nog heel wat contacten in het Leuvense. In Hoegaarden maakte hij Den Venetiaen bekend, niet alleen door het café, maar ook als organisator van heel wat massa-activiteiten, zoals Plèkmuziek, en voetbalwedstrijden op groot scherm op het Gemeenteplein.

Interim van één maand

"Eén van mijn beste vrienden is directeur van de lagere school in Ottenburg, deelgemeente van Huldenberg. Die heeft mij gevraagd om een interim te doen van één maand, omdat hij niemand kon vinden. Ik ben onderwijzer van opleiding en studeerde af in 1991 aan het H. Hart in Heverlee. Ik heb nooit voor een klas gestaan, want ik ben onmiddellijk na mijn afstuderen met een café begonnen. Maar nu vroeg meester Bart, ondertussen directeur, mij voor een interim gevraagd en ik heb dat aanvaard", vertelt Toets die vorige week met zijn onderwijsopdracht startte.

Keihard werken

"De cafés zijn toch dicht en ik verwacht niet dat die snel weer opengaan. Dat zal wel na Nieuwjaar zijn. Ik zat mij toch maar thuis te vervelen en nu kon ik iets doen voor de gemeenschap. Die gasten van het zesde leerjaar krijgen nu les van een cafébaas. Ze weten dat, maar het is wel een ervaring. Er is gewoon een tekort aan leerkrachten, door corona, maar ook structureel. Nu moet ik wel zeggen dat dit iets heel anders is dan pinten tappen, zeker niet gemakkelijker. Maar ik word goed ondersteund door de directeur en de mensen van de parallelklassen. Chapeau voor leerkrachten die dit altijd doen, dit is keihard werken. Dit is een aanrader voor alle jonge mensen. Maar ik keer daarna weer naar mijn café. Mijn beroep blijft cafébaas", besluit Toets



Vijftig jaar geleden: Fernand Huts leidt de samenhang



Fernand Huts, toen en nu

HOEGAARDEN -

In de kersttijd van 1970 leidde Fernand Huts, nu eigenaar van de Antwerpse Boerentoren, de cantus bij Hugardis. Die studentenkring werd dat jaar Getegalm gedoopt en vond een onderkomen in het nog in te richten Paenhuys.

Fernand Huts, afkomstig uit Boutersem, studeerde in die jaren aan de KULeuven samen met onder andere wijlen Frans Huon. Ze zaten samen in het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV). In 1971 en '72 was Huts daarvan de praeses. In de traditie van toen hielden studenten cantussen, een samenhang met drinkgelag volgens strikte regels. In Hoegaarden studeerden toen 35 jonge mensen aan de universiteiten en Frans Huon bracht die samen in wat tijdelijk de naam Hugardis kreeg. Voor een Hoegaardse cantus werd Fernand Huts opgetrommeld. *Het Nieuwsblad* schrijft op 2 januari 1971: "De 35 Hoegaardse studenten vonden mekaar samen met collega's uit Goetsenhoven, Sluizen, Honsem, Oorbeek en Outgarden. Tijdens hun kerstfeest hield de nieuwe jongerenkring verschillende werkgroepen boven de doopvont, onder de leiding van KVHV-praeses Fernand Huts. Ze verkozen Nicole Janssens uit Overlaar tot prinses Getegalm. Aan haar zijde staat Guido Collin als prins. Marraïne van de studentenkring Hugardis werd Christiane Pierlet. Hun doop werd bezegeld met bier en pannenkoeken." Op de "doop" waren tachtig mensen aanwezig. Op de ledenlijst prijken meteen honderd namen. Die wilden zich toeleggen op fotografie, ruimtevaart, folklore, economische en sociale wetenschappen voor de regio. Voor de wandeltochten werd samengewerkt met VTB en voor het milieu met het toenmalige Natuurpunt. Van Fernand Huts is geweten dat hij de studentenliederen aanleerde. Onmisbaar attriboot daarbij was en is de studentencodex, een liedboek dat in 1955 voor het eerst was uitgegeven.



Boek over Pierre Celis wordt voorgesteld in de Celis Brewery

Op 8 februari 2021 wordt het boek van journalist Jeremy Banas voorgesteld in de Celis Brewery in Austin-Texas. “Het boek wordt voorgesteld in onze taproom, en bij goed weer doen we dit buiten. Onze biergarden gaat normaal deze maand open. Uiteraard hoort bij de voorstelling ook een nieuw bier en live muziek”, aldus Christine Celis die dit jaar door de coronacrisis niet naar Hoegaarden kon komen.



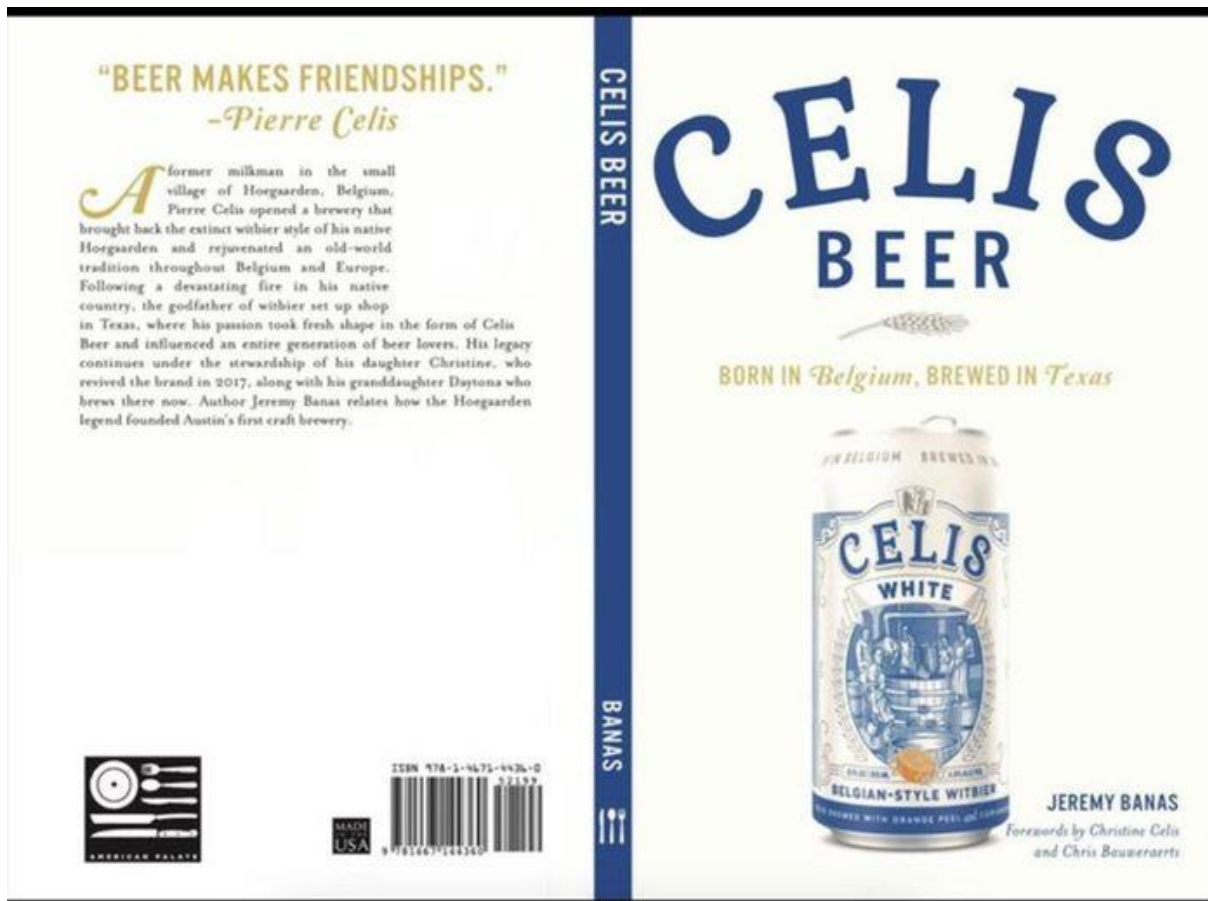
Christine Celis schreef een voorwoord voor het boek © Christian Hennuy

Het boek van Jeremy Banas verschijnt onder de titel ‘Celis Beer – Born in Belgium, brewed in Texas’. Auteur Jeremy Banas is een free lance journalist en een schrijver over bier. Hij kwam vorig jaar naar Hoegaarden om meer te weten te komen over Pierre Celis en zijn bieren. Hij staat ook in nauw contact met Christine Celis, die trouwens het voorwoord schreef voor zijn boek.

Van melkboer tot brouwer

‘Een voormalige melkboer in het kleine dorpje Hoegaarden opende een brouwerij die het uitgestorven witbier van Hoegaarden wereldwijd weer op de kaart zette. Zijn erfenis gaat door dankzij zijn dochter Christine en kleindochter Daytona’, zo leidt Jeremy Banas zijn werk in.





De kaft van het nieuwe boek over 'Celis beer' © Repro HCH

Aanleiding tot dit boek was de start van de nieuwe Celis Brewery in Austin door Christine Celis in 2017. Jeremy Banas brengt het verhaal van Hoegaardier Pierre Celis die in 1965- 1966, zijn eenmansbrouwerij startte in de Vroentestraat in Hoegaarden en witbier ging brouwen. In 1979 verhuisde Celis zijn brouwerij naar de Stoopkensstraat in het voormalige Hougardia gebouw, waar nu nog altijd de Hoegaardse witte gebrouwen wordt, door ABInBev. Een hevige brand vernielde op 7 oktober 1985 zowat één derde van brouwerij de Kluis, waardoor Pierre moest scheep gaan met Interbrew en zo zijn meerderheidsaandeel kwijt raakte. In 1989 kondigde Pierre aan dat hij met pensioen zou gaan en plannen had voor een brouwerij in Amerika. Deze kwam er in Austin, maar die werd 10 jaar later verkocht door zijn toenmalige partner, brouwerijgigant Miller. Einde verhaal, tot Christine in 2017 de draad weer opnam en zo de 'Celis legacy' verderzet.

Het boek dat 128 bladzijden telt kost 21,99 dollar in voorverkoop en kan besteld worden via [Amazon](https://www.amazon.com).



15 jaar geleden namen 3.000 mensen deel aan 'Stille Optocht' voor het behoud van Hoegaarden



De bierorde 'die Edele Orde vanden Moutstock' in de betoging met Biervir Miel Mattheus centraal op de foto. © Kristien Bollen

De Hoegaardse bierorde 'Die Edele Orden vanden Moutstock' stapte ook op in de stille betoging, onder leiding van biervir Miel Mattheus: "De bierorde en 'de orde van de brouwer' waren echt verbolgen over deze sluiting. De Hoge Raad van de bierorde kwam toen op voor alle leden en 'borghers van Hoegaarden', waar ook de toenmalige Prins Filip deel van uitmaakte. Zij droegen het witbier hoog in het vaandel. In onze typische kledij sloten we aan bij de vakbonden om de vele werknemers hier te kunnen houden. Er kwam een ongeziene massa op de been met allerlei vlaggen, voor de stille betoging. Een protest dat door de media nog uitvergroot werd. Dat allemaal met de leuze 'Er is maar één Hoegaarden'. Onwaarschijnlijk dat een multinational zijn eigen A – product zoals Hoegaarden dat wereldwijd naam en faam had, wilde verplaatsen naar het Waalse Jupille."



Wie wint de bierverkiezingen: Autchard of Genieke 107?

Alle Outgaardiërs krijgen de kans om de naamopvolger van hun blond bier Moutgaarden Clementus te kiezen. Net zoals in Amerika zijn er al voorverkiezingen geweest en zijn er nog twee keuzemogelijkheden over. Stemmen kan via [facebook](#).

Christian Hennuy 06-12-20,



Het Moutgaarden Brewing Team © Christian Hennuy

De naam Clementus moest ingetrokken worden omdat er in Herzele al een bier 'Clément' bestond. Twee namen die verband houden met Outgaarden, werden vooropgesteld en weerhouden: Autchard, verwijzend naar de Waalse fonetische naam van Outgaarden toen het dorp nog tot het Waalse gewest behoorde, en Genieke 107, verwijzend naar Eugenie Steenwinkel de oudste inwoner ooit, die enkele jaren geleden overleed en 107 werd. "We hopen dat het verliezende kamp zijn nederlaag accepteert en dat we geen Trumpiaanse toestanden krijgen. De eerste stemmen kwamen binnen in het telbureau, de strijd is gelijklopend. Ook via facebook kan men stemmen", aldus Yves Willems van het Moutgaarden Brewing team.

Bronnen: Het Nieuwsblad, Christian Hennuy, Kristien Bollen, HLN

